

کارشناس «آتیه‌نو» به پرسش‌های شرکای اجتماعی پاسخ می‌دهد

شرایط دریافت کمک‌هزینه عائله‌مندی برای زنان بازنشسته

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی به عنوان بزرگترین سازمان بیمه‌گر کشور با جامعه عظیمی از مخاطبان در ارتباط است که غالباً با قواعد و قوانین این سازمان بزرگ آشنایی کافی ندارند. آتیه‌نو تلاش دارد

با بهره‌گیری از تجربیات کارشناسان، شرکای اجتماعی را با ظرایف قانونی این حوزه آشنا سازد. موضوعاتی که در این شماره به بررسی آنها می‌پردازیم عبارتند از:

- برقراری بیمه‌بیکاری، در مدت طولانی پس از اخراج
- شرایط قرارگیری مستمری‌بگیر مرد تحت تکفل همسر
- دریافت کمک‌هزینه کفن و دفن به صورت غیرحضوری
- برقراری بیمه‌بیکاری برای کارگران اخراج شده از مناطق آزاد

احمد فاضلی

رئیس سازمان تأمین اجتماعی

در منطقه ویژه اقتصادی بندر آستارا در یک شرکت تولیدی شاغل هستیم. قرار است در پایان سال جاری و بعد از اتمام قرارداد کار یک ساله، به علت تعدیل نیرو به اشتغال من در شرکت پایان داده شود. آیا در صورت اخراج می‌توانیم از مقرری بیمه‌بیکاری استفاده کنیم؟

در مناطق آزاد تجاری و صنعتی و ویژه اقتصادی، اگر همراه با پرداخت حق بیمه ماهیانه کارگران شاغل در این مناطق، سه درصد حق بیمه بیکاری نیز به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت شود، در صورت وقوع بیکاری با لحاظ سایر ضوابط و شرایط مربوطه، مشمول دریافت مقرری بیمه کاری قرار می‌گیرند.

پدرم ۶۰ سال سن دارد و بیمه‌شده صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر است. آیا او می‌تواند به تبعیت از من تحت پوشش تأمین اجتماعی قرار گیرد؟

خیر. بیمه‌شدگان صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر و یا سایر صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی نمی‌توانند تحت کفالت فرزند بیمه‌شده تأمین اجتماعی خود قرار گیرند.

از ابتدای مردادماه سال جاری با ۲۰ سال سابقه و ۶۰ سال سن بازنشسته شده‌ام. آیا مثل بقیه مستمری‌بگیران یک ماه کامل عیدی برای من پرداخت می‌شود؟

خیر. پرونده‌های مستمری جدید که در طول سال برقرار می‌شود (مثل مستمری شما) میزان عیدی پرداختی متناسب با ماه‌های دریافت مستمری در سال مربوطه است.

برای ارائه تقاضای تحت تکفل قرار دادن پدرم، شعبه تأمین اجتماعی از پذیرش حضوری در خواست من برای این کار خودداری می‌کند و اعلام می‌دارند باید از طریق سامانه خدمات غیرحضوری اقدام کنم. علت چیست؟

اقدام شعبه طبق مقررات جاری است. سازمان تأمین اجتماعی اخیراً اعلام کرده در خواست کفالت والدین و شوهر بیمه‌شده زن و فرزند کارافتاده، صرفاً به صورت غیرحضوری از طریق سامانه (es.tamin.ir) انجام می‌گیرد و شعب مربوطه از پذیرش حضوری منع شده‌اند، اما در صورتی که درخواست کفالت بعد از فوت بیمه‌شده باشد به صورت حضوری و غیرحضوری انجام می‌گیرد.

مالک یک ساختمان ویلایی قدیمی هستیم و تصمیم داریم با تخریب آن آپارتمان چند طبقه بسازیم. قبل از شروع عملیات ساختمانی، در زمان تخریب ملک، برای کارگری که با لودر کار می‌کرد حادثه رخ داد و بلافاصله آن را جهت اقدامات اولیه به مرکز درمانی انتقال داده‌ایم. با توجه به اینکه اخذ پروانه ساخت آپارتمان در دست اقدام و کارگر حادثه‌دیده، بیمه‌شده کارگر ساختمانی است، آیا حوادث زمان تخریب ساختمان نیز ناشی از کار تلقی می‌شود؟

ایجاد، توسعه ساختمان، تجدید بنا، تعمیرات اساسی و یا تخریب (مثل ملک شما) حادثه‌ای رخ دهد، پس از اینکه در مهلت مقرر گزارش حادثه توسط مالک به تأمین اجتماعی اعلام شود بررسی حادثه ناشی از کار در زمان تخریب ساختمان امکان پذیر است.

کارخانه یک شرکت تولیدی برای توسعه محل فعالیت فعلی قصد جابه‌جایی به محل دیگری را دارد؛ به همین جهت و برای انتقال رسمی ملک فعلی شرکت برای فرد دیگر، در اجرای ماده (۳۷) قانون تأمین اجتماعی توسط دفترخانه اسناد رسمی درخواست مفاصاحساب شده، اما شعبه تأمین اجتماعی دریافت‌کننده حق بیمه کارکنان شرکت، اعلام کرده باید دفتر مرکزی شرکت نیز فاقد بدهی باشد و از دفاتر قانونی شرکت نیز درخواست حسابرسی شود؛ در حالی که قرار است کارخانه شرکت بعد از واگذاری محل فعلی، در محل جدید به فعالیت خود ادامه دهد. لطفاً در این باره توضیح دهید.

طبق بخشنامه‌ای که اخیراً صادر شده، هنگام استعلام دفاتر اسناد رسمی به استناد ماده (۳۷) قانون تأمین اجتماعی مبنی بر نقل و انتقال املاک متعلق به اشخاص حقوقی، چنانچه کسب و کار و فعالیت اقتصادی شخص حقوقی بقاء و استمرار داشته و حق بیمه کارکنان خود را به طور مرتب پرداخت و یا بر اساس محاسبات پرونده مطالباتی طبق بازرسی کارگاهی بدهی مربوطه را پرداخت کرده و همچنین سایر پرونده‌های مطالباتی واحدهای متعلق به شرکت نیز فاقد بدهی باشد؛ به شرط اینکه ملک مورد نقل و انتقال، نشانی اقامتگاه قانونی و یا مرکز اصلی

به علت حادثه ناشی از کار، چون میزان از کارافتادگی من ۴۵ درصد است مستمری از کارافتادگی جزیی برایم برقرار شده است. آیا برای از کارافتاده جزیی نیز عیدی پایان سال پرداخت می‌شود؟

خیر. طبق ضوابط و مقررات مربوطه، مستمری‌بگیر از کارافتاده جزیی تأمین اجتماعی مشمول دریافت عیدی سالیانه نیست.

در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱ از کارگاه تراشکاری اخراج شده‌ام، اما کارفرما حق بیمه آذر و دی‌ماه سال ۱۴۰۱ من را پرداخت نکرده است. مدارکی دارم مبنی بر اینکه در دو ماه مذکور در کارگاه شاغل و حقوق دریافت کرده‌ام. با این اوصاف، آیا می‌توانم از مقرری بیمه‌بیکاری استفاده کنم؟

در سنوات قبل اگر بین سابقه احراز شده بیمه‌شده بیکار و تاریخ اخراج او فاصله زیادی ایجاد می‌شد، بیمه‌بیکاری برقرار نمی‌شد، اما اخیراً سازمان تأمین اجتماعی در راستای مساعدت به بیمه‌شدگان اعلام کرده چنانچه بین سابقه احراز شده بیمه‌شده و تاریخ اخراج او حداکثر یک ماه فاصله ایجاد شده باشد، شعبه تأمین اجتماعی به استناد رأی مراجع اداره کار و یا قرارداد کار بیمه‌شده - و یا تاریخ بیکاری مندرج در معرفی‌نامه اداره کار - نسبت به محاسبه و مطالبه حق بیمه فاصله ایجاد شده اقدام کرده و بعد از وصول و یا قطعی شدن آن، مدت مذکور به سابقه بیمه‌شده افزوده شده و مقرری بیمه‌بیکاری برقرار می‌شود، اما اگر فاصله بین سابقه پرداخت حق بیمه بیمه‌شده و تاریخ اخراج او بیش از یک ماه است (مثل شما)، بیمه‌شده ابتدا باید بر اساس بخشنامه (ضوابط نحوه رسیدگی به ادعای سابقه بیمه‌شدگان) با ارائه مدارک و مستندات موجود، به واحد نامنویسی شعبه تأمین اجتماعی و تکمیل فرم مربوطه، درخواست بررسی سابقه کند؛ چنانچه بعد از طی مراحل قانونی، سابقه مورد ادعای بیمه‌شده احراز و حق بیمه دوره مربوطه وصول و یا قطعی شود، بیمه‌شده می‌تواند از مقرری بیمه‌بیکاری استفاده کند.

مستمری‌بگیر از کارافتاده کلی هستیم. شوهرم ۶۱ سال سن دارد. طبق مقررات تأمین اجتماعی یکی از شرایط تحت تکفل قرار گرفتن شوهر بیمه‌شده زن این است که او مستمری‌بگیر سازمان تأمین اجتماعی نباشد، اما مستمری شوهر من خیلی کمتر از حداقل دستمزد است و اغلب تأمین معاش او از طریق مستمری دریافتی من تأمین می‌شود. با این وجود تصمیم دارم زمانی که در قید حیات نباشم شوهرم بتواند از مستمری بازماندگان من استفاده کند. آیا می‌توانم او را تحت تکفل خودم قرار دهم؟

در سنوات قبل اگر شوهر بیمه‌شده زن، از سازمان تأمین اجتماعی مستمری دریافت می‌کرد مجاز نبود تحت کفالت همسر خود قرار گیرد، اما اخیراً با اصلاحات انجام شده در بخشنامه‌های قبلی مقرر شده چنانچه میزان مستمری دریافتی شوهر بیمه‌شده زن از حداقل دستمزد موضوع ماده (۱۱۱) قانون تأمین اجتماعی کمتر باشد (مثل شوهر شما) در صورتی می‌تواند تحت تکفل زن مستمری‌بگیر خود قرار گیرد که با ارائه درخواست کتبی و ثبت آن در دفاتر اسناد رسمی از دریافت مستمری خود انصراف دهد که در این صورت بعد از تأیید بازرس فنی شعبه مبنی بر احراز کفالت او توسط همسرش، مادامی که مستمری او مورد مطالبه مجدد قرار نگرفته تحت تکفل همسر خود قرار خواهد داشت.

پدرم که مستمری‌بگیر تأمین اجتماعی بود، فوت کرده است. آیا برای دریافت کمک‌هزینه کفن و دفن حتماً باید حضوری به شعبه تأمین اجتماعی مراجعه کنیم و اینکه میزان پرداختی آن چقدر است؟

در راستای کاهش مراجعات و افزایش رضایتمندی مخاطبان سازمان تأمین اجتماعی و توسعه خدمات غیرحضوری از طریق بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی و برقراری ارتباط با سازمان ثبت احوال کشور در خصوص استعلام تاریخ فوت، در صورت فوت کلیه بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی (به استثناء افرادی که در قالب و ضوابط مربوط به بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد بیمه شده‌اند) و افرادی که در حال دریافت مقرری بیمه‌بیکاری هستند و یا فوت مستمری‌بگیر بازنشسته (که از مستمری او دو درصد حق درمان کسر می‌شود) و یا مستمری‌بگیر از کارافتاده کلی، همچنین فوت همسر افراد واجد شرایط فوق‌الذکر، بازماندگان جهت دریافت کمک‌هزینه کفن و دفن غیر از مراجعه حضوری به شعب و کارگزاری‌های سازمان تأمین اجتماعی می‌توانند از طریق درگاه خدمات غیرحضوری به نشانی (es.tamin.ir) و با اسکن مدارک مربوطه به متوفی، نسبت به درخواست و دریافت کمک‌هزینه کفن و دفن اقدام کنند و میزان آن معادل حداقل دستمزد کارگر عادی مصوب شورای عالی کار، مربوط به همان سالی که فوت اتفاق افتاده است.

بیمه‌شده شاغل در یک کارخانه قطعه‌سازی لوازم اتومبیل هستیم. پدرم از دنیا رفته و مادرم ۵۴ سال و شش ماه سن دارد و بیمه‌شده زنان خانه‌دار (بدون درمان) است. آیا می‌توانم او را که بیمه‌شده تأمین اجتماعی است تحت تکفل خود قرار دهم تا بتواند از خدمات درمانی سازمان تأمین اجتماعی بهره‌مند شود؟

قبلاً والدین بیمه‌شده در صورتی مجاز بودند که تحت تکفل فرزندان خود قرار گیرند که بیمه‌شده و یا مستمری‌بگیر تأمین اجتماعی نباشند، اما طبق بخشنامه جدید، بیمه‌شدگان زنان خانه‌دار از این قاعده مستثنی شده‌اند و چون مادرتان کمتر از سقف سنی مجاز است، پس از شش ماه که به ۵۵ سال تمام برسد چنانچه تحت کفالت بودن او توسط شما از سوی بازرس فنی شعبه احراز شود می‌تواند تحت کفالت شما قرار گرفته و از خدمات درمانی سازمان تأمین اجتماعی استفاده کند.

اخیراً بازنشسته شده‌ام. شوهرم فوت کرده و دو فرزند ۱۵ و ۱۲ ساله دارم. آیا به بازنشسته زن نیز مثل بازنشسته مرد حق اولاد و یا کمک‌عائله‌مندی تعلق می‌گیرد؟

مستمری‌بگیر زن بازنشسته و یا از کارافتاده کلی به شرط نداشتن شوهر و وجود فرزندان تحت تکفل اگر به تنهایی متکفل مخارج فرزندان باشد طبق شرایط زیر صرفاً مشمول دریافت کمک‌هزینه عائله‌مندی قرار می‌گیرد:

- ۱- ارائه مدارک معتبر مبنی بر فوت شوهر از قبیل گواهی فوت و یا گواهی سازمان ثبت احوال و در صورت مطلقه بودن ارائه طلاق‌نامه رسمی و یا احکام مراجع قضایی.
- ۲- در خصوص فرزندان ضمن ارائه شناسنامه، حسب مورد گواهی تحصیلی معتبر و یا صورت جلسه کمیسیون پزشکی مبنی بر از کارافتاده کلی بودن فرزند ذکور و تعهدنامه فرزندانث در خصوص نداشتن شغل و شوهر.
- ۳- در رابطه با تأمین مخارج فرزندان، ارائه احکام صادره از سوی مراجع قضایی و یا گواهی سرپرستی دادگستری و در صورت عدم امکان ارائه گواهی مراجع مذکور، گواهی مقامات محلی مبنی بر تحت تکفل بودن فرزندان از سوی مادر و نهایتاً تأیید بازرس فنی شعبه مربوطه.

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی